

Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund

Styrelsens berättelse över förbundets verksamhet 1988

STYRELSE

Landshövding Hans Alsén, Uppsala, ordförande, (till årsmötet 1989)

Professor Carl-Göran Andræ, Uppsala, vice ordförande, (till årsmötet 1991)

Landsantikvarie Ola Ehn, Uppsala, sekreterare, (till hans bortgång 1988-03-24)

Tf landsantikvarie Kjell-Håkan Arnell, sekreterare från 1988-04-25

Landsantikvarie Stig Rydh, sekreterare från 1988-10-11

Bankdirektören Rune Skogum, Uppsala, skattmästare, (till årsmötet 1989)

Fru Barbro Andersson, Fjärdhundra, (till årsmötet 1989)

Docent Stig Björklund, Rasbokil, (till årsmötet 1990)

Arkivarie Wolter Ehn, Uppsala, (till årsmötet 1991)

Lantbrukare Henry Emanuelsson, Boglösa, (till årsmötet 1991)

Kamrer Börje Karlsson, Hållnäs, (till årsmötet 1990)

Kamrer Anders Mossberg, Tierp, (till årsmötet 1989)

Lantbrukare Åke Söderman, Bergshamra, (till årsmötet 1991)

Hushållslärare Britt Winberg, Giresta, (till årsmötet 1990)

Fil dr Hans Österberg, Sundbyberg, (till årsmötet 1990)

Arbetsutskott: ordföranden, vice ordföranden, sekreteraren och skattmästaren.

Revisorer: Kamrer Sven Lundqvist, Uppsala,

och kamrer Bert Roos, Uppsala, med arrendator Carl-Birger Sveidqvist, Vaksala, och herr Göran Sätterström som ersättare.

Ombud till Riksförbundet för Hembygdsvårds riksstämman 1988: Esbjörn Båth, Rasbokil, Wolter Ehn, Uppsala, Rolf Johansson, Örsundsbro, Bengt Niklasson, Enköping och Nils Ålander, Knivsta, med Barbro Andersson, Torstuna, Nils Andersson, Enköping och Ma Sundqvist, Husby-Långhundra som ersättare.

Valberedning: Nils Enar Eskhult (sammankallande), Husby-Långhundra, Birger Wallén, Vendel och Gun Wallström, Björklinge.

Stiftelsen Upplandsmuseets styrelse: Åke Söderman har varit förbundets representant i stiftelsens styrelsen. Suppleant, Henry Emanuelsson.

Uppsala kommuns naturvårdsråd: Stig Björklund har varit förbundets representant i naturvårdsrådet. Suppleant, Ola Ehn.

ANSLUTNA HEMBYGDSFÖRENINGAR

48, vilka tillsammans hade ca 9 400 enskilda medlemmar.

ENSKILDA MEDLEMMAR per 31.12.1988

2 199	(1987: 2 326)
Betalande	2 026 (1987: 2 150)
Ständiga	109 (1987: 113)
Hedersledamöter	19 (1987: 19)
Medaljörer	45 (1987: 44)

ANSLAG

För 1988 har Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund erhållit följande anslag:

från Uppsala läns landsting för underhåll av Kvekgården	5 000 kronor
från Enköpings kommun för underhåll av Kvekgården	5 400 kronor

ÅRSMÖTE *m m*

Årsmötet 1988 ägde rum lördagen den 15 oktober i Universitetshuset, Sal X, under ordförandeskap av landshövding Hans Alsén. Stadseenliga val förrättades. Verksamhetsberättelsen för tiden 1 januari — 31 december 1987 lades med godkännande till handlingarna och balansräkningen per den 31 december 1987 fastställdes. Styrelsen och kassaförvaltningen beviljades ansvarsfrihet. Beträffande medlemsavgifterna för 1989 fastställdes att avgiften skulle vara 75 kronor per utsett ombud samt att avgiften för enskilda skulle vara 90 kronor.

Vintertinget hölls i Uppsala Fabriks- och Hantverksförenings festvåning i Uppsala söndagen den 31 januari 1988. 1987 års utdelning ur landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond gick till Olands Hembygds-gille och Älvkarleby Hembygdsförening,

medan disa Gilles pris för 1987 gick till Husby-Långhundra hembygdsförening.

Vårstämman och vårutflykten 1988 ägde rum söndagen den 29 maj. I Älmsta skola, Väd-dö socken, hölls vårstämman under lands-hövding Hans Alsén ordförandeskap. Stad-geenliga val förrättades. Förtjänstmedaljen överlämnades till Evald Elmersjö, Örbyhus, Eric Jarneberg, Täby, och Birger Thisner, Veckholm, John Westin, Stockholm, som var förhindrad att närvara vid stämman, hade tilldelats medaljen vid ett tidigare till-fälle. Under vårutflykten besöktes Edsbro bruk och Sjöfartsmuseet på Kaplansbacken i Älmsta, Häverö kyrka och prästäng samt Hargs bruk.

Höstutflykten ägde rum söndagen den 25 september. Under denna besöktes hållrist-ningar i Rickeby, naturreservatet Hemsta-hagen och hembygdsgården i Veckholm, där matsäcken packades upp. Efter lunchen besöktes väderkvarnen i Kungs-Husby och Biskopskulla prästgårds bagarstuga.

INVENTERING OCH HEMBYGDSGÅRDAR

Inventeringsmaterialet om hembygdsgår-darna i Uppland som under föregående år sammanställts överlämnades till förbundet för publicering i årsboken Uppland 1989.

PUBLIKATIONER

Förbundets årsbok "Uppland 1987" distri-buerades till medlemmarna under hösten.

Upplands fornminnesförening och hem-bygdsförbunds förlag stod som distributör för Svante Jacobsson. Bråksamt var livet på

Uppsala gator och krogar när seklet var nytt, vilken också i förkortad version ingick i årsboken.

KAMPANJEN HELA SVERIGE SKA LEVA!

Under hela verksamhetsåret 1988 har förbundet och Upplandsmuseet tagit aktiv del i ett omfattande kampanjarbete i Uppsala län. Hembygdsrörelsen centralt har haft ett särskilt ansvar för folkrörelsernas del av kampanjen under mottot Änglamark.

Landsantikvarie Ola Ehn var fram till sin bortgång ledamot av Nationella Folkrörelsekommittén. I Länskommittén, Länskommitténs arbetsgrupp och arbetsgrupper med särskilda uppdrag har antikvarie Håkan Liby representerat förbundet och Upplandsmuseet.

Vid Vintertinget den 31 januari presenterades kampanjen, dess mål och medel samt Upplandsmuseets planer. I februari/mars informerade arbetsgruppen länets kommuner och föreningsliv om kampanjarbetet. I planeringen och genomförandet av budkavleverksamheten tog förbundet en del av ansvaret. Ett flertal föreningar medverkade med program och aktiviteter där budkavlarna gjorde uppehåll. Den 21 augusti samlades länets budkavlar på Disagården och en summering av lokala krav och önskemål kring temat levande landsbygd gjordes inför publik och press.

Den 28 augusti kulminerade kampanjen i Hela Sverige-dagen på Skansen i Stockholm. Förbundet och Upplandsmuseet var representerade i Uppsala läns arrangemang

på Hazeliusplanen. Under hösten presenterade Upplandsmuseet ett urval av budkavlarnas innehåll i vandringsutställningen "Hela Uppland ska leva!"

Den 4 november öppnades utställningen Jord och järn. Upplandsmuseets stora satsning i kampanjens anda — med stark knytning till förbundets engagemang i kampanjen.

Som ett led i kampanjens mål har under året ett underlag till Arkivguide för Upplandsmuseet tagits fram med medel från förbundet.

FORNMINNESFÖRENINGENS INKÖPSKOMMITTÉ

Inköpskommittén har utgjorts av ordförande, vice ordförande, skattmästaren och sekreteraren. De föremål som inköpts under året har donerats till Stiftelsen Upplandsmuseet.

KVEKGÅRDEN

Den löpande verksamheten vid Kvekgården i Fröslunda socken har handhåfts av Upplandsmuseet. Gården har under 1988 varit väl besökt av skolklasser, studiegrupper och allmänhet. Under sommaren, alla dagar utom måndagar, har fil kand Pernilla Nordström svarat för visningar på dagtid. Övriga dagar under sommarhalvåret och på kvällstid har gården som vanligt visats av Bertil Lidberg i Kvek. Lagunda hembygdsförening har vid sina sammankomster fått utnyttja Kvekgården. I gengäld har hembygdsföreningens medlemmar hjälpt till med lövräfsning och diverse smärre underhållsarbete.

ÄNDRAT HUVUDMANNASKAP FÖR UPPLANDSMUSEET

Den tjänstemannagrupp som Uppsala kommun och Uppsala läns landsting tillsatte 1987 för utredning om huvudmannaskap och finansiering av kulturinstitutionerna i Uppsala län, däribland Upplandsmuseet, har under 1988 ytterligare utrett frågan om Upplandsmuseets och Upplands Konstmuseums framtida organisation. Förbundet har beretts tillfälle till och avgett yttrande över utredningens förslag.

IN MEMORIAM

Landsantikvarien och chefen för Upplandsmuseet Ola Ehn avled den 24 mars 1988.

För Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund är Ola Ehns bortgång en svår förlust. Ola Ehn var från 1969 sekreterare i Upplands fornminnesförening (sedermera Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund) och han var också redaktör för årsboken *Uppland* från 1970.

Efter fil kand-examen i Uppsala med konsthistoria som huvudämne, anställdes Ola Ehn som amanuens vid Upplandsmuseet, där han blev en viktig medarbetare i landsantikvariens Nils Sundquists byggnads-historiska och medeltidsarkeologiska undersökningar.

Han blev 1963 antikvarie vid Stockholms stadsmuseum och 1968 1 antikvarie vid riks-

antikvarieämbetet. Samma år avlade han sin fil lic-examen.

1962 utnämndes Ola Ehn till landsantikvarie och chef för Upplandsmuseet, en post som han innehade under nära tjugo år.

Ola Ehn har som forskare, museiman och folkbildare gjort ovärderliga insatser för den uppländska kulturen och hembygden. Hans forskning och kulturminnesvårdande arbete har spänt över vida fält: uppländsk folkkonst, medeltidsarkeologi, prästgårdarnas och kyrkornas byggnadshistoria, stadsbildens utveckling, järnets och brukens historia och bebyggelsefrågor i vid bemärkelse.

Som sekreterare i Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund samt årsboksredaktör utförde Ola Ehn ett helhjärtat och engagerat arbete. Hans stora sakkunskap, hans arbetskapacitet och förmåga att skapa goda personliga relationer kom att prägla förbundets verksamhet.

Till Ola Ehns minne har instiftats en fond OLA EHNS MINNESFOND för studier i Upplands kultur. Fonden förvaltas av Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund.

Uppsala i juni 1989

Hans Alsén
ordförande

Stig Rydh
sekreterare